

A klinikai gyógyszerészet speciális feladatai: Otthoni parenterális táplálás terápiában részülő betegek gyógyszerészi gondozása

Dr. Zsilák-Urbán Mihály
klinikai szakgyógyszerész
SZTE ÁOK Központi Gyógyszertár/
I. sz. Belgyógyászati Klinika Intézeti Gyógyszertár

Otthoni Parenterális Táplálás (OPT)

- 2013. Január 1-vel jelet meg ez az ellátási forma itthon, ugyanis ekkortól vált finanszírozottá (előtte is voltak már sporadikus esetek)
- Jelenleg csak a rövidbél szindrómás és gyulladásos bélbetegségekben szenvedő betegek számára elérhető a kijelölt centrumokban

Rövidbél-szindróma (RBS)

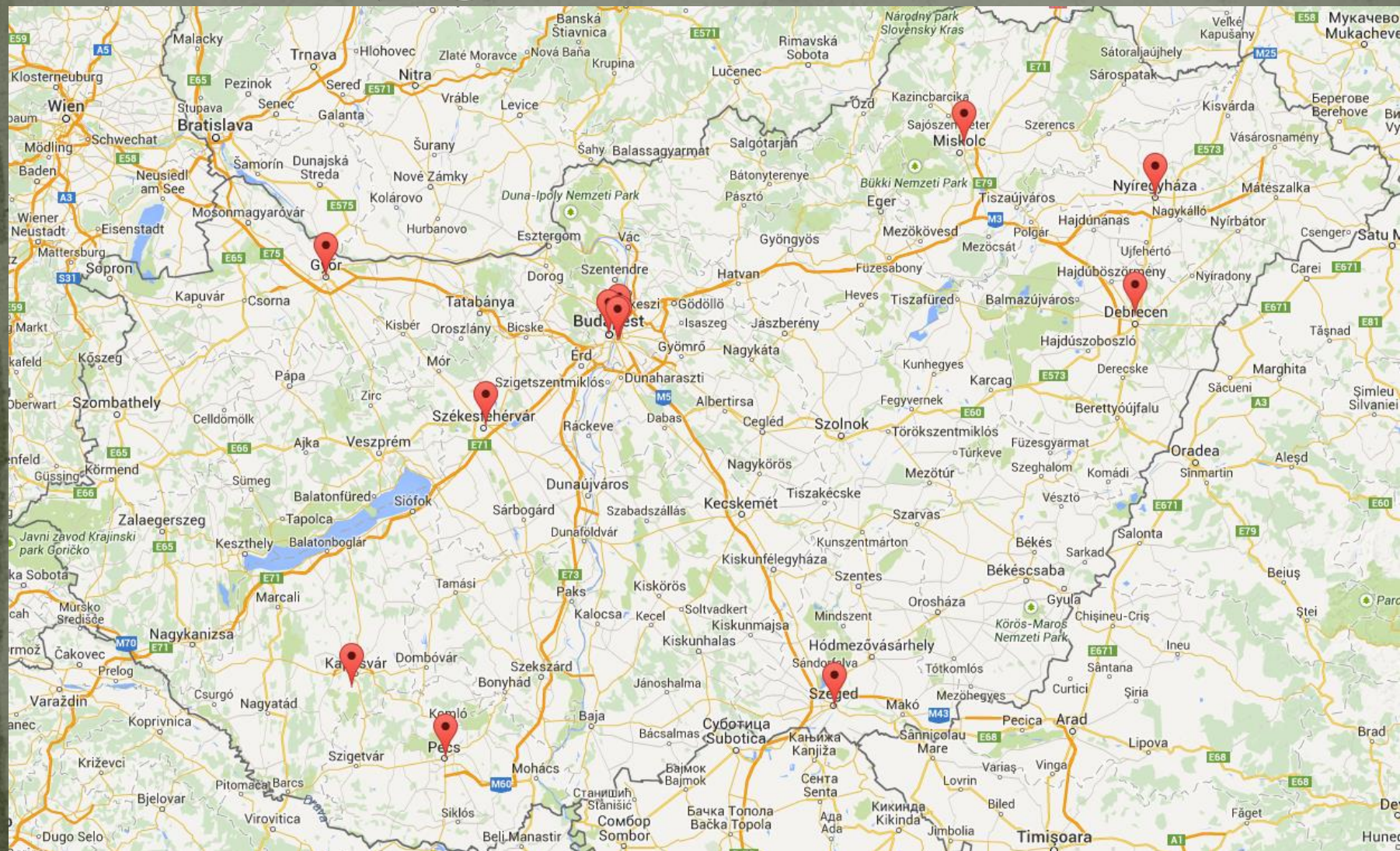
- meghatározása

- A vékonybél jelentős részének anatómiai és/vagy funkcionális elvesztése következtében alakul ki.
 - ❖ A vékonybél hossza: 6-7 m.
 - ❖ 2 m-nél rövidebb vékonybél esetén a RBS beszélhetünk.
- RBS-bélelég telenséghez vezethet:
 - ❖ a bél műtéti eltávolítása,
 - ❖ veleszületett rendellenesség,
 - ❖ más betegség okozta felszívódási zavar;
- Jellemzője:
 - ❖ szokványos étrend esetén felborul a fehérje-, energia-, elektrolit- vagy nyomelem-egyensúly.

Rövidbél-szindróma - jelentősége

- Definitív állapot, amely
 - ❖ az immunrendszer legyengülésével is járó felszívódási zavarokhoz, hiányállapotokhoz vezet
 - ❖ a beteg életminőségét is nagyban rontja

Ellátásra jogosult Centrumok

Szegedi OPT Centrum

- 2013. novemberébe indítottuk el az első gondozottat
- A gondozó team tagjai: gasztroenterológus, gyógyszerész, dietetikus, ápoló, gyógytornász és klinikai szakpszichológus
- Jelenleg hét gondozott van a programban, ketten állapot javulás miatt kiléptek már és négy betegünk pedig elhunyt
- 8682 ápolási napnyi ellátás biztosítottunk eddig 6746 táplálási nappal

Gyógyszerész szerepe az ellátó team-ben:

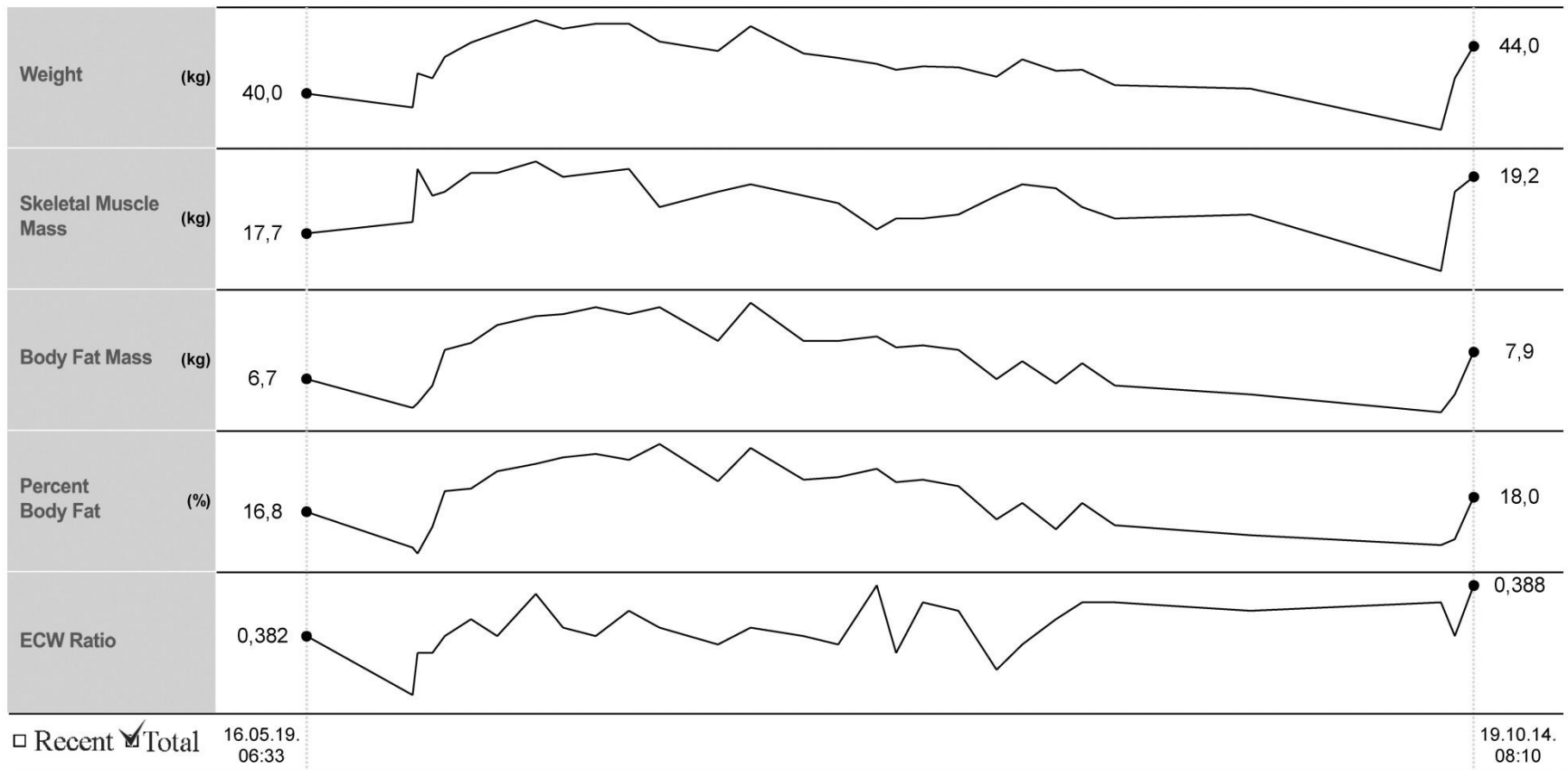
Az ellátás két igen fontos elemében kap szerepet az
klinikai gyógyszerész:

- Táplálás terápia tervezése/monitorizálása
- A beteg gyógyszerelésének újra tervezése tekintettel a meglévő felszívódási zavarra

InBody Body Composition History

Track progressive changes
and analyze the body's health conditions.

ID	Height 165cm	Age 34	Gender Female	Test Date / Time 2016.05.19. 06:33 ~ 2019.10.14. 08:10
----	-----------------	-----------	------------------	---

* Recent: Up to 15 test results

* Total: All test results

Gyógyszerelés újratervezése

- A rövidbél szindrómás betegeknél a belek felszívó kapacitása drasztikusan lecsökken
- Nemcsak a tápanyagok, hanem a gyógyszerek felszívódása is romlik, extrém esetekben egyáltalán nem is lesz

Gyógyszerelés újratervezése - eset

- 2013 júniusában 52 éves nőbeteg vidéki kórház sebészetéről került átvételre (ismert alapbetegsége: Bechterew-kór)
- V. mesenterica superior trombóza miatt gyakorlatilag a teljes vékonybele elhalt
- 4. műtete után duodenostomal érkezik, valamint az ileum utolsó 5 centimétere van még meg, a vastagbele nem károsodott
- A per os. készítmények a bevételtől számított 5-7 perc belül gyakorlatilag változatlanul jelentek meg a stomazsákban

Gyógyszerelés újratervezése - eset

- Per os. perindoprilt iv. adott enalaprilra változtattuk
- Emelt dózisú PPI indult a stoma védelmében
- Mivel napi 3-4 l folyadék ürült a stoman keresztül, ezt intenzív folyadékterápiával tudtuk kompenzálni
- Napi szinten összesen 5,5-6l infúziót kapott, amit lassan tudtuk csak csökkenteni
- 2013 októberének végén történt a bélegyesítő műtété
- 2013. december 13-án otthonába bocsájtottuk
- Azóta is 4 hetente jár kontrolra

Speciális gyógyszerelési feladat

- A betegeinknél a tápcsatorna hosszának jelentős csökkenése a passzázs gyorsulását vonja magaután
- A forgalomban lévő motilitás csökkentő készítmények csak tüneti kezelésre alkalmazhatóak
- Megoldást az colestyramin jelenti, aminek használatával nem csak a passzázst lassítását és ezzel a felszívódás javulását értük el, hanem a perianális régió epesav okozta felmaródása is csökken
- Minden betegünknek egyedi importal szerezzük be és egyedi méltányossági támogatást is megkérjük számukra

Az ellátás eredménye

Az OPT-vel ellátott betegek ismét teljes, vagy közel teljes értékű életet tudnak élni, míg az ellátó helyek pedig megszabadulnak egy jelentős kiadással járó beteg hosszú távú kezelésétől.

Köszönöm a figyelmüket!

